

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Csp/25/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6125373108
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Soňa Sura PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2026:6125373108.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

10 16Csp/25/2025

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudkyňou JUDr. Ing. Soňou Sura, PhD., v právnej veci žalobcu Všeobecná úverová banka, a.s., skrátený názov: VÚB, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, právne zastúpený Advokátska kancelária Gallo, s. r. o., so sídlom Jilemnického 4012/30, 036 01 Martin, IČO: 36 715 352 proti žalovanému A. B., C. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom D. XX, XXX XX D., o zaplatenie 370,38 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

10 16Csp/25/2025

I. Súd žalobu zamietá.

II. Súd žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

8 16Csp/25/2025

1. Žalobca sa žalobou doručenou konajúcemu súdu dňa 25. 08. 2025 domáha voči žalovanému nároku na zaplatenie sumy vo výške 370,38 Eur spolu s úrokom vo výške 5 % ročne od 28. 12. 2022 do zaplatenia a náhrady trov konania a nákladov právneho zastúpenia vo výške 103,32 Eur, a to titulom Zmluvy o viazanom spotrebiteľskom úvere QUATRO zo dňa 09. 09. 2021.

2. Žalobný návrh žalobca odôvodnil tým, že žalobca a žalovaný uzatvorili spolu dňa 09. 09. 2021 zmluvu o pôžičke, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému pôžičku vo výške 485,9 Eur („Cena na splátky“ alebo „Pôžička – finančné plnenie“) na kúpu spotrebného tovaru bližšie špecifikovaného v zmluve (tovar). Kúpna cena tovaru bola 485,9 Eur. Žalovaný pri podpise zmluvy uhradil akontáciu vo výške 0 Eur a na zvyšok kúpnej ceny žalobca poskytol žalovanému pôžičku podľa uvedenej zmluvy o pôžičke. Účelom Zmluvy bolo poskytnutie pôžičky na zakúpenie tovaru na základe vlastného výberu žalovaného. Podľa zmluvy o pôžičke mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 47 mesačných splátkach v sume 18,16 Eur, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 853,52 Eur (pozn. uvedené bez akontácie). Do dňa podania žaloby uhradil žalovaný z vyššie uvedenej zmluvy sumu (bez akontácie) 240,- Eur. Vzhľadom na to, že Žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas t. j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, Žalobca listom z dňa 24. 11. 2022 – Predžalobná upomienka, vyzval Žalovaného k úhrade dlžných splátok, na čo poskytol Žalovanému dodatočnú lehotu na plnenie viac než 30 dní. Súčasne Žalobca Žalovaného upozornil, že ak nedôjde

aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, Žalobca bude oprávnený úver zosplatiť. Žalovaný ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradil. Žalobca využil oprávnenie v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia a dňa 20. 12. 2022 úver zosplatnil, o čom bol Žalovaný informovaný listom z dňa 22. 12. 2022 - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Ku zosplatneniu samotnému došlo až po márnom uplynutí dostatočne dlhej dodatočnej lehoty na plnenie, a to vo vzťahu ku splátke splatnej bezprostredne pred zosplatnením. Splátka uvedená v Predžalobnej upomienke je len najstaršou omeškanou splátkou, táto však neurčuje začiatok plynutia premičacej lehoty. Neuhradením aspoň splátky uvedenej v Predžalobnej upomienke sa Žalovaný dostal do omeškania viac než 3 mesiace, a teda súčasne Žalobcovi vzniklo oprávnenie vyhlásiť dlh za splatný v celom rozsahu naraz. Keďže ku zosplatneniu dlhu nedochádza automaticky priamo zo zákona, v zmysle zákonnej úpravy musel Žalobca počkať na vznik potrebnej dĺžky omeškania dlžníka. Celkový dlh Žalovaného ku dňu podania návrhu predstavuje sumu 370,38 Eur. Žalobca si týmto zároveň uplatňuje zákonné úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po Oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde obvyklá doba doručenia zásielky je 5 dní. Zmluvnú pokutu, evidovanú v priloženom Prehľade splátok a úhrad v stĺpci „Pokuta“ v sume 85,99 Eur, si Žalobca v tomto konaní neuplatňuje. Ku dňu podania žalobného návrhu mal Žalovaný uhradiť sumu 610,38 Eur / označené v Prehľade splátok a úhrad ako stĺpec „Splátka“/. Ku dňu podania žalobného návrhu Žalovaný uhradil sumu 240,- Eur. Uvedená suma je v Prehľade splátok a úhrad evidovaná v stĺpci „Úhrada“, pričom zahŕňa akontáciu vo výške 0 Eur a celkovú sumu vykonaných úhrad vo výške 240,- Eur, ktoré sú riadnymi splátkami poskytnutého finančného plnenia. Istina - Úhrady = Žalovaná suma 610,38 Eur - 240 Eur = 370,38 Eur Zostatok pohľadávky evidovaný v Prehľade splátok a úhrad /stĺpec „Zostatok“/ zahŕňa aj zmluvnú pokutu vo výške 85,99 Eur /stĺpec „Pokuta“/, ktorú si Žalobca v tomto konaní neuplatňuje.

3. Žalobca k žalobe pripojil aj listinné dôkazy, a to: Plná moc, Notárska zápisnica, Osvedčenie o registrácii DPH, Zmluva o pôžičke + Zmluvné podmienky, Predžalobná upomienka + doručenka, Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti, Prehľad splátok a úhrad.

4. Žalovaný sa k žalobe písomne nevyjadril. Žaloba mu bola doručená dňa 14. 12. 2025.

5. Súd vo veci nenariadil pojednávanie v súlade s § 297 písm. b) CSP z dôvodu, že ide o vec jednoduchého právneho posúdenia, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,- Eur. Súd preto určil termín verejného vyhlásenia rozsudku na dátum 28. 01. 2026, o čom informoval súd na úradnej tabuli, kde bol termín verejného vyhlásenia rozsudku zverejnený od 15. 01. 2026 do 29. 01. 2026.

SKUTKOVÝ STAV:

6. Súd sa oboznámil so žalobou a jej prílohami a zistil nasledovný skutkový stav veci:

7. Žalobca ako banka a žalovaný ako dlžník uzatvorili Zmluvu o spotrebiteľskom úvere dňa 09. 09. 2021. Zmluvné strany sa dohodli, že na základe tejto zmluvy banka poskytne z úverového účtu banky dlžníkovi spotrebiteľský úver v zmysle podmienok uvedených v tejto zmluve.

8. Základné parametre úveru boli:

- druh spotrebiteľského úveru: viazaný spotrebiteľský úver
- výška schváleného úveru: 485,90 Eur
- počet mesačných splátok: 47
- výška mesačnej splátky bez poistenia: 15 Eur / mesiac
- úroková sadzba: 21,56 %
- RPMN banky: 21,56 %
- celková čiastka k zaplateniu: 692,96 Eur
- splatnosť prvej mesačnej splátky: 20. dňa nasledujúceho mesiaca po dodaní tovaru

9. Podľa článku IX. bod 9.2 zmluvy – ak dlžník pohľadávku banky nespláca riadne a včas, môže banka vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky banky podľa ustanovení § 53 ods. 9 a § 565 OZ.

10. Žalobca Predžalobnou upomienkou zo dňa 24. 11. 2022 oznámil žalovanému, že už od 20. 09. 2022 pretrváva jeho omeškanie s riadnou úhradou splátok a výška jeho nedoplatku dosiahla sumu 54,48

Eur, ktorú žalobca žiadal uhradiť najneskôr do 14. 12. 2022 a upozornil ho, že v prípade, ak nedôjde k úhrade uvedenej dlžnej sumy, bude banka oprávnená vyhlásiť úver za predčasne splatný a žiadať od neho úhradu celej úverovej pohľadávky. Z doručenky súd zistil, že táto výzva bola odoslaná žalovanému a uložená u poštového podniku dňa 02. 12. 2022, ktorú zásielku si však žalovaný v odbernej lehote neprevzal.

11. V Oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22. 12. 2022 žalobca žalovanému oznámil, že nastal prípad porušenia Zmluvy, a to omeškanie dlžníka so splácaním pohľadávky banky o viac ako tri mesiace, z dôvodu čoho banka vyhlásila k 20. 12. 2022 mimoriadnu splatnosť pohľadávky. Taktiež vyzval žalovaného, aby v lehote najneskôr do 21. 01. 2023 uhradil zosplatnenú pohľadávku vo výške 535,38 Eur. Doručenie uvedenej mimoriadnej splatnosti úveru nebolo súdu zo strany žalobcu žiadnym spôsobom preukázané.

12. Vo Výzve zo dňa 17. 12. 2024 právny predchodca žalobcu žalovanému oznámil, že nakoľko je pohľadávka banky zo Zmluvy splatná v celom rozsahu a je v omeškaní so splácaním viac ako tri mesiace, výška splatnej a nezaplatennej pohľadávky predstavuje ku dňu 17. 12. 2024 sumu 9.124,86 Eur a vyzval žalovaného na jej úhradu s poučením, že ak dlžnú sumu neuhradí, banka je oprávnená postúpiť pohľadávku tretej osobe. Z podacieho hárka súd zistil, že túto výzvu si žalovaný prevzal dňa 23. 12. 2024.

13. Z prehľadu splátok a úhrad vyplýva, že ku dňu podania žalobného návrhu mal žalovaný uhradiť sumu 610,38 Eur /označené v Prehľade splátok a úhrad ako stĺpec „Splátka“/. Uvedenú sumu (ďalej ako „istina“) tvorí: súčet predpísaných splátok do zosplatnenia dlhu („suma splátok“) a suma po zosplatnení, pričom výsledná suma zahŕňa aj akontáciu. Ku dňu podania žalobného návrhu žalovaný uhradil sumu 240,- Eur. Uvedená suma je v Prehľade splátok a úhrad evidovaná v stĺpci „Úhrada“, pričom zahŕňa akontáciu vo výške 0 Eur a celkovú sumu vykonaných úhrad vo výške 240,- Eur, ktoré sú riadnymi splátkami poskytnutého finančného plnenia. Istina - Úhrady = Žalovaná suma t. j. 610,38 Eur - 240 Eur = 370,38 Eur. Zostatok pohľadávky evidovaný v Prehľade splátok a úhrad /stĺpec „Zostatok“/ zahŕňa aj zmluvnú pokutu vo výške 85,99 Eur /stĺpec „Pokuta“/, ktorú si žalobca v tomto konaní neuplatňuje.

PRÁVNY STAV:

14. Podľa § 261 ods. 6 písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného (ďalej len Obchodný zákonník alebo ObZ), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení vecí (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

15. Podľa § 497 ObZ, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

16. Podľa § 503 ods. 2 ObZ, ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

17. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „zákon“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

18. Podľa § 2 písm. a) a b) zákona, na účely tohto zákona sa spotrebiteľom rozumie fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

19. Podľa § 2 písm. d) zákona, na účely tohto zákona sa zmluvou o spotrebiteľskom úvere rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

20. Podľa § 9 ods. 1 zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

21. Podľa § 17 ods. 1 zákona účinného v čase postúpenia pohľadávky, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

22. Podľa § 52 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

23. Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

24. Podľa ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

25. Podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

PRÁVNE POSÚDENIE:

26. Na základe vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere. Pre posúdenie okolností, či ide o spotrebiteľský úver, nie je rozhodujúce, akou právnou formou sa spotrebiteľský úver poskytuje (zmluva o pôžičke, zmluva o úvere, nepomenovaná zmluva), ale dôležité je, že ide o poskytnutie peňažných prostriedkov v prospech spotrebiteľa za odplatu. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Rozdiel medzi spotrebiteľskými úvermi na jednej strane a inými úvermi na druhej strane, v ktorom prípade možno vzťah posudzovať ako obchodný, spočíva predovšetkým v charaktere subjektov takéhoto vzťahu. Právny predchodca žalobcu je právnická osoba, bankou, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania poskytuje spotrebiteľské úvery a žalovaní sú spotrebiteľia, keďže sú fyzickými osobami, ktorým bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

27. V danom prípade sa tiež jedná o spotrebiteľskú zmluvu aj v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Podľa ust. § 52 odsek 2 tretia veta Občianskeho zákonníka na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, sú neprijateľné, a preto neplatné.

28. Súd má teda za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou, na základe ktorej bol poskytnutý žalovanému ako dlžníkovi úver vo výške 485,90,- Eur, ktorý sa zaviazal splatiť v 47 mesačných splátkach vo výške á 15 Eur.

29. Súd v prvom rade skúmal platnosť a účinnosť mimoriadneho zosplatnenia poskytnutého spotrebiteľského úveru.

30. Podmienky na vyhlásenie predčasnej splatnosti spotrebiteľskej zmluvy sú upravené v citovanom § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka pred zosplatnením úveru vyžaduje výzvu veriteľa adresovanú a doručovanú dlžníkovi s upozornením na aktuálny dlh a možnosť požadovať zaplatenie celého zvyšku dlhu naraz z dôvodu neplnenia si povinností dlžníka. Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka zase stanovuje, že ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené.

31. V zmysle citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že veriteľ môže žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. V danom prípade prichádza do úvahy možnosť dohody medzi pôvodným veriteľom a pôvodným dlžníkom v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Z predloženej zmluvy o spotrebiteľskom úvere takáto dohoda vyplýva, a to priamo z jej ustanovenia - článok II. bod 8.

32. Súd sa tak ďalej zaoberal otázkou, či okrem dohody o možnosti zosplatnenia úveru boli zachované aj ďalšie podmienky, tak ako ich stanovujú ustanovenia § 565 a 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na zistený skutkový stav veci, a to výzvu veriteľa adresovanú a doručovanú dlžníkovi s upozornením na aktuálny dlh a možnosť požadovať zaplatenie celého zvyšku dlhu naraz z dôvodu neplnenia si povinností dlžníka, za ktorú výzvu možno považovať práve Predžalobnú upomienku zo dňa 24. 11. 2022, súd dáva do pozornosti, že k zosplatneniu úveru podľa veriteľa došlo ku dňu 20. 12. 2022, a to v zmysle Oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22. 12. 2022, keď však k mimoriadnemu zosplatneniu nedošlo platne, nakoľko uvedenie splátky, pre ktorú veriteľ pristúpil k zosplatneniu celého úveru, absentuje v oboch vyššie uvedených písomnostiach.

33. Konajúci súd sa v prípade uvedenia splátky, pre ktorú veriteľ zosplatnil poskytnutý úver stotožňuje so závermi uvedenými v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/2/2023 zo dňa 25. 01. 2024, ako aj v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/197/2022 zo dňa 26. 06. 2024 a dospel k záveru, že neuvedenie splátky, pre ktorú veriteľ zosplatnil dlh v listine, ktorou veriteľ oznámil predčasné zosplatnenie úveru a ani vo výzve na zaplatenie, realizovanej v zmysle ustanovenia § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka, má za následok neplatné zosplatnenie úveru.

34. Súd tak poznamenáva, že uvedený právny názor sa postupne v súdnej aplikačnej praxi postupne vyvíjal, avšak dňa 04. 06. 2025 občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu SR prijalo rozhodnutie č. 21, v zmysle ktorého: „Bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza k zosplatneniu, nie je možné spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenia preň zákonom určených podmienok (uplynutia oboch lehôt podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. októbra 2024). Právny úkon nekonkretizujúci splátku je preto nedostatočne určitý, sankcionovaný neplatnosťou (podľa § 37 ods. 1 OZ).“(bližšie aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. februára 2025, sp. zn. 6Cdo/152/2022). Uvedené rozhodnutie, ktorým je potrebné v záujme zachovania princípu právnej istoty a legitimity očakávaní rozhodovať v skutkovo obdobných veciach rovnako, je pre konajúci súd

záväzným vo vzťahu k spôsobu a postupu pri prijímaní záveru o náležitom zosplatnení dotknutého spotrebiteľského úveru poskytnutého žalovanému.

35. Súd tak v tomto smere poukazuje na aj skutočnosť, že ani ustanovenie § 53 ods. 9 a ani ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka neustanovuje ako náležitosť výzvy na zaplatenie alebo oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru uvedenie splátky, pre ktorú veriteľ zosplatnil dlh. Nemožno však opomenúť všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka o právnych úkonoch, konkrétne ustanovenie § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého právny úkon sa musí urobiť určite, inak je neplatný.

36. Účelom právnej úpravy podľa ust. § 53 ods. 9 OZ je zamedziť „zosplatňovaniu“ záväzkov spotrebiteľov zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorých plnenie je dojednané v splátkach, z dôvodu len krátko trvajúceho omeškania spotrebiteľa so zaplatením splátky (len pár dní) a súčasne dať spotrebiteľovi ešte poslednú možnosť k splateniu dlžnej splátky pred tým, ako dodávateľ využije svoje právo na zosplatnenie celého dlhu. K uvedenému však musí byť nepochybne spotrebiteľ informovaný, pre nezaplatenie ktorej splátky mu hrozí uplatnenie práva veriteľa podľa ust. § 565 OZ.

37. Výzvu veriteľa podľa ust. § 53 ods. 9 OZ, ako aj žiadosť veriteľa o zaplatenie celej pohľadávky pre nespĺnenie niektorej splátky podľa ust. § 565 OZ je tak nesporne bez najmenších pochybností potrebné považovať za právne úkony, t. j. za prejav vôle konajúcej osoby smerujúci k vzniku, zmene alebo zániku práv alebo povinností, ktoré s takýmto prejavom spájajú uvedené ustanovenia OZ. Tieto právne úkony tak pre svoju platnosť vyžadujú v zmysle ust. § 37 OZ určitosť a zrozumiteľnosť. Inak povedané, z prejavu vôle veriteľa podľa ust. § 53 ods. 9 a § 565 OZ musí byť jednoznačne, určito a zrozumiteľne zrejmé naplnenie podmienok/hypotézy týchto právnych noriem. V prípade výzvy veriteľa podľa ust. § 53 ods. 9 OZ by tak malo byť z tohto právneho úkonu veriteľa zrejmé, že spotrebiteľ je v omeškaní so zaplatením tej ktorej individualizovanej splátky/splátok, pre ktoré omeškanie v prípade jeho trvania viac ako tri mesiace, bude môcť veriteľ uplatniť právo podľa ust. § 565 OZ, pričom táto výzva sa musí dostať spotrebiteľovi najneskôr 15 dní predtým, ako veriteľ toto právo uplatní. Rovnako tomu je aj v prípade právneho úkonu veriteľa podľa ust. § 565 OZ, keďže pre nespĺnenie niektorej splátky môže veriteľ požiadať o zaplatenie celej pohľadávky len do splatnosti nasledujúcej splátky. Pri zohľadnení podmienok uplatnenia práva veriteľa „zosplatniť“ celú svoju pohľadávku podľa ust. § 53 ods. 9 OZ uvedené znamená, že veriteľ môže požiadať spotrebiteľa o zaplatenie celej pohľadávky pre nezaplatenie určitej konkrétnej splátky v období, kedy od omeškania spotrebiteľa so zaplatením tejto splátky uplynula doba troch mesiacov, avšak zároveň len do splatnosti splátky najbližšie nasledujúcej po uplynutí doby troch mesiacov omeškania spotrebiteľa so zaplatením tejto splátky. Teda aj z právneho úkonu veriteľa podľa ust. § 565 OZ by malo byť zrejmé naplnenie podmienok podľa tohto ustanovenia a súčasne ust. § 53 ods. 9 OZ. Len takýto právny výklad je spôsobilý korešpondovať s vyššie uvedeným zmyslom a účelom ust. § 53 ods. 9 v spojení s ust. § 565 OZ. Podľa názoru odvolacieho súdu nie je procesný súd (ako argumentoval žalobca) ex offio vykonať „audit“ stavu právneho vzťahu medzi stranami (veriteľom a spotrebiteľom) a vyhľadávať dôvod oprávnenosti úkonov veriteľa podľa ust. § 53 ods. 9 a § 565 OZ, keďže by mohol dôjsť aj k dôvodom, na ktoré účastníci právneho vzťahu ani nepomysleli. V kontexte s takto formulovaným právnym názorom odvolací súd poukazuje aj na relevantnú odbornú literatúru, a to Občiansky zákonník I. § 1-450, Komentár od E., F., G., H., I., J., K., F. L., K., D., F. a kol. z vydavateľstva B. M. I., N., XXXX (str. 576 a nasl.), ktorá dospela k rovnakému právnemu názoru.

38. Zosplatnenie úveru má totiž vážne následky pre strany úverového vzťahu; dochádza k zmene práv a povinností strán úverového vzťahu; zosplatenie úveru má pre veriteľa následok, že nemusí žiadať len o zaplatenie splátok podľa splátkového kalendára, ale môže voči dlžníkovi uplatniť nárok na zaplatenie celej sumy poskytnutého a nesplateného úveru vrátane príslušenstva; pre dlžníka zosplatenie znamená stratu výhody splátok. So zosplatením je spojená otázka uplatniteľnosti pohľadávky na súde s tomu zodpovedajúcimi prostriedkami procesného útoku a procesnej obrany, ktorú môžu strany sporu v konaní pred súdom využiť, vrátane možnej námietky premlčania; v prípade postúpenia pohľadávky obrany spočívajúcej v tvrdení o absencii aktívnej vecnej legitímácie a v konečnom dôsledku aj obrany spočívajúcej v tvrdení, že pre splátku, pre ktorú veriteľ pristúpil k zosplateniu, neboli splnené zákonné podmienky pre vyhlásenie úveru za predčasne splatný, z dôvodu nedodržania podmienok pre zosplatenie vyplývajúcich z ustanovenia § 53 ods. 9 v spojení s ustanovením § 565 Občianskeho zákonníka.

39. S neuvedením splátky, pre ktorú došlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru, sú spojené aplikačné problémy v prípadných súdnych konaniach, kedy veritelia často modifikujú skutkový stav tak, aby podmienky pre vyhlásenie predčasnej splatnosti boli splnené; priemerný spotrebiteľ, často nezastúpený právnym zástupcom, zväčša nie je spôsobilý reálne na takúto modifikáciu skutkového stavu relevantne reagovať. Je potrebné zdôrazniť, že uvedenie splátky, pre ktorú veriteľ pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru, vyplýva z požiadavky ochrany spotrebiteľa ako slabšej strany sporu. Uvedenie splátky, pre ktorú veriteľ dlh mieni zosplatiť už vo výzve na zaplatenie podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, resp. v oznámení o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru totiž spotrebiteľovi poskytuje na jednej strane právnu istotu, že vec bude spravodlivo rozhodnutá; uvedenie splátky, pre ktorú sa dlh zosplatiť má za následok pre spotrebiteľa presvedčivé východiská k procesnej obrane. Uvedenie splátky, pre ktorú veriteľ dlh zosplatiť, totiž veriteľovi následne neumožňuje dotvárať skutkový stav takým spôsobom, aby bolo možné polemizovať, pre ktorú splátku veriteľ k zosplateniu pristúpil, pokiaľ pohľadávku zosplatiť platne. Uvedenie splátky, pre ktorú došlo k predčasnemu zosplateniu úveru pri aplikácii podmienok uvedených v ustanovení § 53 ods.9 a § 565 Občianskeho zákonníka, dáva jednoznačnú odpoveď na otázku, či veriteľ úver predčasne zosplatiť platne. Bez uvedenia splátky, pre ktorú veriteľ dlh mieni zosplatiť nie je výzva na zaplatenie dostatočne určitá a bez uvedenia splátky, pre ktorú veriteľ dlh zosplatiť, nie je dostatočne určitý ani právny úkon, ktorým veriteľ realizoval predčasné zosplatenie úveru (bližšie rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11CoCsp/6/2024 zo dňa 30. 05. 2024, ako aj rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6CoCsp/14/2023 zo dňa 29. 06. 2023).

40. Z vyššie uvedených dôvodov, v súlade so závermi prijatými aj vyššími súdnymi autoritami, v záujme rešpektovania princípu právnej istoty a legitimacy očakávaní rozhodovať v skutkovo obdobných veciach rovnako, dospel súd k záveru, že pokiaľ v prejednáanej veci nedošlo k uvedeniu splátky, pre ktorú veriteľ dlh zosplatiť už v oznámení o predčasnej splatnosti úveru a veriteľ vo výzve na zaplatenie neuviedol splátku, pre ktorú mieni dlh zaplatiť, nie je jednostranný právny úkon veriteľa, ktorým úver predčasne zosplatiť, dostatočne určitý a z toho dôvodu je tak úkonom neplatným.

41. Právnym následkom neplatného zosplatenia poskytnutého spotrebiteľského úveru je tak zamietnutie žalobného nároku v celom rozsahu (I. výrok).

TROVY KONANIA

42. Podľa § 255 ods. 1 a ods. 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

43. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

44. V civilnom sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní. Ak mala strana plný úspech vo veci, prizná sa jej tiež celá náhrada nákladov konania, ak mala strana len čiastočný úspech, náhrada nákladov bude pomerne rozdelená. Ak je úspech a neúspech vyvážený, vysloví súd, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. Platí teda, že žalobca má plný úspech, ak výrok rozsudku zodpovedá žalobnému petitu, naopak, žalovaný má plný úspech, ak žaloba je v plnom rozsahu zamietnutá.

45. V danom prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 370,38 Eur s príslušenstvom. Súd žalobu v celom rozsahu zamietol a vzhľadom na pomer úspechu v konaní by úspešnému žalovanému patril nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

46. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade bol žalovaný v konaní pasívny, nevykonal žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnil ani nevyčísľil a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v konaní nevznikli. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu, ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyše podľa obsahu spisu jej v konaní ani žiadne nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris). Súd preto v danej veci s použitím základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na

rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov konania žalovanému rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP, zakotvujúcim procesnú ekonomiu, rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

Poučenie:

2

16Csp/25/2025

Proti tomuto rozsudku je prípustné v zmysle ust. § 355 Civilného sporového poriadku (CSP) odvolanie, ktoré sa podľa ust. § 362 CSP podáva v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Banská Bystrica.

Podľa ust. § 358 CSP, odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa ust. § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.